

Fiskeridirektoratets Småskrifter

Nr. 2 -- 1951.

Melding fra Fiskeridirektoratets
driftsøkonomiske undersøkelser:

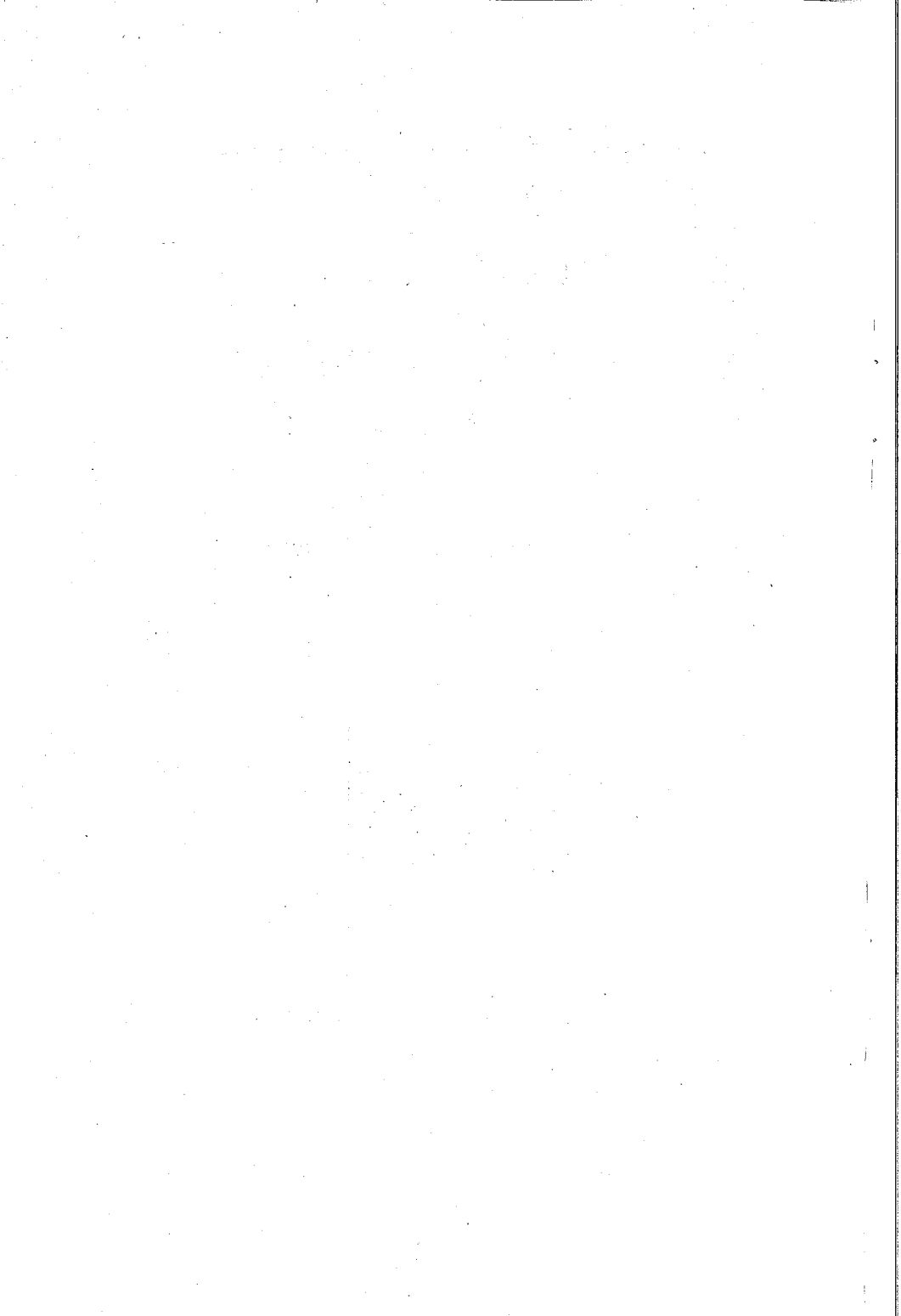
Vintersildfiskets lønnsomhet 1950.

v/sekretær Per L. Mittle

Særtrykk av «Fiskets Gang» nr. 51 for 1950.

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1 9 5 1

Fiskeridirektoratets driftsøkonomiske undersøkelser har også i 1950 innhentet statistiske oppgaver over driftsresultatene for vintersildfisket. Undersøkelsen er som i tidligere år basert på frivillig innsending av regnskaper direkte til Fiskeridirektoratet. Regnskapene avgis på et spesielt oppgjørsskjema som sendes til et utvalg av farkoster gjennom Noregs Sildesalslag. I undersøkelsen legges det vekt på å få med flest mulig farkoster, og selvsagt både gode, dårlige, og middels gode resultater, slik at undersøkelsesmaterialet blir mest mulig representativt.

I de følgende tabeller legger en fram regnskapsresultatene for 1950. Av plasshensyn har en i hovedtabellene (tabell 1—3) ikke kunnet ta med tidligere års resultater til sammenlikning, men i de senere oversiktstabeller (tabell 4—7) gir en tall også for 1949 og til dels for 1947 og 1948. Når det gjelder driftsresultatene for tidligere år, viser en for øvrig til publikasjonene »Vintersildfiskets lønnsomhet 1940—1943« og »Vintersildfiskets lønnsomhet 1947—49«, utgitt av Fiskeridirektøren, samt til »Fiskets Gang« nr. 21, 1950.

Representasjonen.

Etter krigen viste det seg dessverre at antall skjemaer som kom inn til Fiskeridirektoratet gikk sterkt ned fra år til år til og med 1949. I 1949 kom det således inn brukbare skjemaer fra bare 4,8 pst. av garnfarkostene og 8,0 pst. av

snurperne, eller i alt 121 skjemaer. Både fra Noregs Silde-
salslags og fra Fiskeridirektoratets side ble det derfor siste
sesong rettet henstillinger til fiskerne om å slutte opp om
undersøkelsen. Heldigvis har fiskerne fulgt disse henstil-
linger i større utstrekning enn en kunne våge å håpe, slik
at det for 1950 kom inn litt over 500 skjemaer, hvorav 494
etter revisjonen ble funnet brukbare for undersøkelsen.
Dette, som er det største antall skjemaer en noe år har hatt
med i undersøkelsen, brakte representasjonsprosenten opp i
18,6 for garnfarkostene og i 29,4 for snurperne. Fordelin-
gen i 1949 og 1950 av de brukbare skjemaer på de ulike
redskapsarter framgår av følgende:

	1949	1950
<i>Garn</i>	93	381
Herav drivgarn	36	148
» settegarn	39	122
» kombinert garnfiske (både drivgarn og settegarn)	18	111
<i>Snurpenot</i>	28	113
<i>I alt</i>	121	494

Det er meget gledelig å se at økingen har vært så sterk
i alle grupper. Sterkest var økingen for de kombinerte
garnfarkostene og for snurperne, de to gruppene som var
svakest representert i 1949.

I den driftsøkonomiske undersøkelsen for vintersildfisket
ligger representasjonen for antall *farkoster* som regel litt
lavere enn for *fangstmengde* og *fangstverdi*, noe som tyder
på at det i undersøkelsen kommer med forholdsvis store
farkoster. Som følgende tabell viser, var dette også tilfelle
i 1950 (dessverre foreligger ennå ikke nøyaktige tall over
utbetalt *fangstverdi* i alt, men representasjonsprosentene
for *fangstmengde* og *fangstverdi* viser vanligvis bare ube-
tydelig forskjell):

Deltakelse i vinter-
sildfisket i alt 1950, Herav med i
iflg. Noregs Silde-undersøkelsen
salslag

<i>Garn:</i>			%
Antall farkoster	2 045	381	18,6
Fangstmengde . . . . hl	3 091 872	651 904	21,1
Fangstverdi . . . . . kr.		8 750 657	

<i>Snurpenot:</i>			%
Antall farkoster	385	113	29,4
Fangstmengde . . . . hl	4 228 124	1 310 889	31,0
Fangstverdi . . . . . kr.		17 518 996	

Regnskapstabellene for 1950.

Regnskapsresultatene for 1950 gjengis i tabell 1—3. Tabellene er stilt opp slik at de i store trekk følger den oppgjørsmåte som er mest brukt. Der oppgjørsmåten har vært annerledes enn tabellen angir, har en i noen grad foretatt omberegninger.

Regnskapstabellene er til dels mer spesifisert enn i tidligere år, idet representasjonen i 1950 var så god at en fant en utvidelse av tabellene forsvarlig. En har således — både for garnfarkostene og for snurperne — fordelt fellesutgiftene på de viktigste utgiftsarter. For garnfarkostene har en for første gang siden 1941 tatt med proviantutgifter som skal trekkes fra mannskapsparten, slik at det blir mer overensstemmelse mellom netto mannslott for garnfarkostene og for snurperne. Når det gjelder snurperne, er tabellen i år utvidet med en spesifisert oppgave over vintersildse-songens andel av rederiets årskostnader. Endelig kan bemerkes at spørsmålene på oppgjørsskjemaet om fiskets varighet ble endret i 1950, slik at en foruten opplysning om selve fisketurens varighet fikk kjennskap til hele sesongens varighet fra den dag lottmannskapet ble beordret å være ombord til den dag det reiste heim.

Tabell 1.

Vintersildfisket 1950,
Drivgarn og

	Driv-	
	I	II
	Under 45,0 fot	45,0 til 54,9 fot
1. Antall farkoster i undersøkelsen	11	38
2. Gjennomsnittlig lengde i fot	38,8	50,4
3. Gjennomsnittlig antall HK	19	39
4. Antall mann i alt	61	280
5. Antall mann (lottakere) pr. farkost .	5,5	7,6
<i>Gjennomsnitt pr. farkost:</i>		
<i>Oppgjør:</i>		
6. Fangstmengde	556	1 382
7. Fangstverdi	7 592	18 878
8. Andre inntekter	427	435
9. Inntekter i alt (bruttofangst)	8 019	19 313
10. Fellesutgifter	432	645
Herav:		
a) Brensel- og smøreolje m. v.	266	470
b) Proviant	86	121
c) Garnskade og redskapstap	73	37
d) Diverse	7	17
11. Delingsfangst	7 587	18 668
Herav får:		
12. Farkosten	1 897	5 096
13. Redskapene	1 965	4 947
14. Mannskapet	3 725	8 625
15. Som gir manslott (14 : 5)	677	1 135
16. Utgifter til felles proviant	19	54
17. Netto manslott	658	1 081
<i>Spesielle utgifter i anledning sesongen:</i>		
18. Brensel- og smøreolje m. v.	492	1 006
19. Redskapsutgifter	1 823	3 005
20. Disse utgifter tilsammen	2 315	4 011

regnskapsresultater.
settegarn.

garn		Settegarn				
III	Alle	I	II	III	IV	Alle
55,0 fot og over		Under 35,0 fot	35,0 til 39,9 fot	40,0 til 44,9 fot	45,0 fot og over	
99	148	9	31	56	26	122
63,2	58,1	32,2	37,4	42,1	48,3	41,5
70	59	13	18	27	43	27
955	1 296	39	153	315	169	676
9,6	8,8	4,3	5,0	5,6	6,5	5,5
2 636	2 160	286	454	707	992	673
35 869	29 405	3 637	5 796	9 010	12 704	8 584
561	518	7	36	⁴⁾ 2 547	⁴⁾ 3 269	⁴⁾ 1876
36 430	29 923	3 644	5 832	11 557	15 973	10 460
1 393	1 130	275	385	523	859	541
909	749	175	190	370	636	366
338	264	97	151	145	186	152
55	52	0	43	1	17	15
91	65	3	1	7	20	8
35 037	28 793	3 369	5 447	11 034	15 114	9 919
10 651	8 574	437	855	1 960	2 871	1 761
8 829	7 322	1 250	1 852	3 535	4 504	3 145
15 557	12 897	1 682	2 740	5 539	7 739	5 013
1 620	1 466	391	548	⁵⁾ 989	⁵⁾ 1 191	⁵⁾ 911
57	55	13	25	40	30	32
1 563	1 411	378	523	⁶⁾ 1949	⁶⁾ 1161	⁶⁾ 879
1 561	1 346	175	289	506	741	473
6 952	5 590	1 265	1 766	2 631	3 884	2 645
8 513	6 936	1 440	2 055	3 137	4 625	3 118

Tabell 1, fortsatt.

	Driv-	
	1	11
	Under 45,0 fot	45,0 til 54,9 fot
<i>Redskapsutstyret:</i>		
21. Antall garn	25	47
22. Verdi av garn med tilhørende utstyr da sesongentok til, i alt pr fark. kr.	4 878	9 882
23. Gjennomsnitt pr. garn	195	210
<i>Fiskets varighet:</i>		
24. <i>Fisketurens</i> varighet i døgn ¹⁾	38	50
25. <i>Sesongens</i> varighet i døgn ²⁾	48	62
26. Antall fangstdøgn	11	13
27. Mannslott pr. uke under fisketuren kr.	125	159
28. Netto mannslott pr. uke for ses. ³⁾ -	96	122
<i>Prosenttall:</i>		
29. Bruttofangst	100,0	100,0
30. Fellesutgifter	5,4	3,3
31. Delingsfangst	94,6	96,7
32. Til farkosten	23,7	26,4
33. Til redskapene	24,5	25,6
34. Til mannskapet	46,4	44,7
35. Brensel- og smøreolje m. v.	6,1	5,2
36. Redskapsutgifter	22,7	15,6
37. Disse utgifter tilsammen (35 + 36) ..	28,8	20,8

¹⁾ Fra farkosten første gang dro til feltet til den kom heim fra feltet siste gang. ²⁾ Fra lottmannskapet kom ombord til det avmønstret. ³⁾ Etter fratrekk av utgifter til fellesprovi- ant. ⁴⁾ I det vesentligste inntekter av hjelpevirksomhet («boms») i storsildperioden. ⁵⁾ Holdes hjelpevirksomheten (se fotnote 4) utenfor, blir mannsloten (post 15) i gruppe III kr. 726,—, i gruppe IV kr. 971,— og for alle settegarns- farkoster kr. 729,—. ⁶⁾ Holdes hjelpevirksomheten (se fot- note 4) utenfor, blir netto mannslott (post 17) i gruppe

garn		Settegarn				
III	Alle	I	II	III	IV	Alle
55,0 fot og over		Under 35,0 fot	35,0 til 39,9 fot	40,0 til 44,9 fot	45,0 fot og over	
73	62	25	38	45	55	44
16 746	14 101	3 925	5 453	7 309	8 797	6 902
229	227	157	144	162	160	157
49	49	26	25	31	32	29
63	62	29	31	37	39	35
14	13	6	8	10	11	9
231	209	105	154	⁷⁾ 223	⁷⁾ 261	⁷⁾ 220
174	159	91	118	⁸⁾ 180	⁸⁾ 208	⁸⁾ 176
%	%	%	%	%	%	%
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
3,8	3,8	7,5	6,6	4,5	5,4	5,2
96,2	96,2	92,5	93,4	95,5	94,6	94,8
29,3	28,6	12,0	14,7	17,0	18,0	16,8
24,2	24,5	34,3	31,8	30,6	28,2	30,1
42,7	43,1	46,2	46,9	47,9	48,4	47,9
4,3	4,5	4,8	5,0	4,4	4,6	4,5
19,1	18,7	34,7	30,3	22,8	24,3	25,3
23,4	23,2	39,5	35,3	27,2	28,9	29,8

III kr. 687,— i gruppe IV kr. 942,—, og for alle sette- garnsfarkoster kr. 698,—. ⁷⁾ Holdes hjelpevirksomheten (se fotnote 4) utenfor blir mannslott pr. uke under fiske- turen (post 27) i gruppe III kr. 188,—, i gruppe IV kr. 244,—, og for alle settegarnsfarkoster kr. 196,—. ⁸⁾ Holdes hjelpevirksomheten (se fotnote 4) utenfor, blir netto mannslott pr. uke for sesongen post 28) i gruppe III kr. 146,—, i gruppe IV kr. 194,— og for alle settegarns- farkoster kr. 153,—.

En har beholdt de samme farkostgrupper som i tidligere år, idet en har skilt mellom drivgarn, settegarn, kombinert garnfiske (både drivgarn og settegarn) og snurpenot. For drivgarn og de kombinerte er det så igjen delt i tre grupper, for settegarn er det delt i fire, og for snurpenot i to.

I tabell 1 og 2 vises driftsresultatene for *garnfarkostene* i gjennomsnitt pr. farkost. Tabell 1 gir resultatene for driverne og settegarnfarkostene, tabell 2 for de kombinerte garnfarkoster samt for alle garnfarkoster under ett. Nedenfor skal en knytte noen få merknader til disse to tabellene.

Post 1—5 gir en kort karakteristikk av farkostene, mens post 6—17 viser selve oppgjøret. Til fangstverdien (post 7) legges andre inntekter — vesentlig fraktdogtjølse og inntekter av hjelpe(»boms«-)virksomhet — slik at en kommer fram til inntekter i alt (bruttofangst) i post 9. Etter fratrekk av fellesutgifter blir delingsfangsten gjenstand for deling mellom farkost, redskap og mannskap. Som en ser av tabellene er fordelingen av delingsfangsten på samtlige tre kategorier (farkost, redskap, mannskap) gjennomført for hele materialet, men da det på vintersildfisket er meget alminnelig at mannskap og redskap får part *sammen*, var fordelingen på samtlige tre kategorier i virkeligheten kjent bare for en del av farkostene. For de øvrige farkostene er fordelingen beregnet, idet en innen hver gruppe har lagt til grunn den prosentvise fordeling for de kjente tilfeller.

Ved å dividere mannskapsparten (post 14) med antall lott-takere (post 5), framkommer mannsloften (post 15). Herfra trekkes den enkelte lott-takers andel i utgifter til fellesproviant, og en får fram *netto mannslott*.

Av tabellen vil en se at proviantutgifter er ført opp både i post 10 b og i post 16. Proviantutgiftene i post 10 b er fellesutgifter som, sammen med de andre utgifter i post 10, skal trekkes fra bruttofangsten før delingen foregår mellom farkost, redskap og mannskap, — også farkosten og redskapene skal m. a. o. være med å dekke disse utgiftene. Proviantutgiftene i post 16 er derimot proviantutgifter som

skal trekkes fra mannskapsparten *etter at fordelingen er foretatt* og før utbetaling til mannskapet finner sted, — disse proviantutgifter kan betegnes som særutgifter for mannskapet. Som nevnt ovenfor er disse særutgifter i 1950 tatt med i regnskapstabellene for garnfarkostene for første gang siden 1941. Dette bør en være merksam på ved sammenlikninger med tidligere års driftsresultater, idet det som i tabell 1 og 2 er kalt *mannslott* (post 15), i tidligere års regnskapstabeller ble benevnt *netto mannslott*. For *smurperne* er utgifter til felles proviant trukket fra mannsloten hvert år undersøkelsen har pågått.

I post 18—20 har en ført opp noen spesielle utgifter i anledning sesongen, uten omsyn til om utgiftene er fellesutgifter eller om de skal dekkes av farkost-, redskaps- eller mannskapsparten. Differensen mellom drivstoffutgiftene i post 18 og fellesutgiftene til drivstoff i post 10 a) dekkes i alt vesentlig av farkostparten (særutgifter for farkosten). Redskapsutgiftene (post 19) inkluderer alle utgifter før og under sesongen til nyanskaffelser og vedlikehold av redskaper og redskapsutstyr, medregnet de redskaper som eies av mannskapet. Trekker en redskapsutgiftene i post 10 c fra redskapsutgiftene i post 19, får en fram de redskapsutgifter som dekkes av redskapsparten.

Post 21—23 gir opplysninger om redskapsutstyret, mens post 24—26 viser fiskets varighet. Når det gjelder definisjonen av begrepene »fisketurens varighet« og »sesongens varighet« henvises til fotnote 1) og 2). I tidligere år fikk en på skjemaene kun opplysning om fisketurens varighet, mens en ved å spørre om sesongens varighet fikk med også den tid som mannskapet var opptatt med å få redskapene ombord, den tid som gikk til tørking av redskaper og rengjøring av farkosten etter avsluttet fiske, samt den tid som mannskapet lå ombord og ventet på at fisket skulle ta til. Derimot har en ikke opplysning om den tid som den enkelte mann brukte til forberedelse til vintersildfisket før han gikk ombord, til hjemreise etter fisket osv. Dette kan selvsagt variere sterkt fra mann til mann.

Tabell 2.

Vintersildfisket 1950.

Regnskapsresultater.

Kombinert driv- og settegarnsfiske, samt alle garnfarkoster under ett.

	Kombinert garnfiske				Alle garnfarkoster under ett
	I Under 45,0 fot	II 45,0 til 54,9 fot	III 55,0 fot og over	Alle	
1. Antall farkoster i undersøkelsen	16	60	35	111	381
2. Gj.sn. lengde i fot . .	40,8	49,1	60,6	51,5	50,9
3. Gj.sn. antall HK . .	26	39	62	44	44
4. Antall mann i alt . .	93	411	285	789	2 761
5. Antall mann (lotttakere) pr. fark. . .	5,8	6,9	8,1	7,1	7,3
<i>Gj.sn. pr. farkost: Oppgjør:</i>					
6. Fangstmengde . . . hl	1 538	2 129	2 797	2 254	1 711
7. Fangstverdi . . . . kr.	20 323	28 384	37 809	30 194	22 968
8. Andre inntekter . . .	227	1 023	507	746	1 019
9. Inntekter i alt (bruttofangst) . . .	20 550	29 407	38 316	30 940	23 987
10. Fellesutgifter	943	1 781	2 450	1 871	1 157
Herav:					
a) Brensel- og smøreolje m.v. . . .	716	1 085	1 499	1 162	747
b) Proviand	213	432	734	496	295
c) Garnskade og redskapstap	10	218	160	170	74
d) Diverse	4	46	57	43	41
11. Delingsfangst	19 607	27 626	35 866	29 069	22 830
Herav får:					
12. Farkosten	3 921	5 940	8 572	6 479	5 782
13. Redskapene	6 666	8 647	10 437	8 926	6 452
14. Mannskapet	9 020	13 039	16 857	13 664	10 596
15. Som gir manslott (14 : 5)	1 555	1 890	2 081	1 925	1 452

Tabell 2, fortsatt.

	Kombinert garnfiske				Alle garnfar-koster under ett
	I Under 45,0 fot	II 45,0 til 54,9 fot	III 55,0 fot og over	Alle	
16. Utg. til fellesprov. pr. mann . . . . . -	67	65	62	64	50
17. Netto mannlott . - <i>Spesielle utgifter i anledning sesongen:</i>	1 488	1 825	2 019	1 861	1 402
18. Brensel- og smøre-olje m. v. . . . . -	829	1 254	1 637	1 315	1 038
19. Redskapsutgifter . -	3 391	6 665	6 882	6 271	4 975
20. Disse utgifter tils. - <i>Redskapsutstyret:</i>	4 220	7 919	8 519	7 586	6 013
21. Antall garn	61	85	106	88	65
22. Verdi av garn med tilhørende utstyr da sesongen tok til, i alt pr. farkost. . . . . kr.	11 178	16 695	20 929	17 201	12 703
23. Gj.sn. pr. garn . . . . <i>Fiskets varighet:</i>	183	196	197	195	195
24. <i>Fisketurens</i> varighet i døgn ¹	58	60	61	60	46
25. <i>Sesongens</i> varighet i døgn ²)	67	70	73	71	56
26. Antall fangstdøgn . .	21	18	18	19	14
27. Mannlott pr. uke under fisketuren kr.	188	221	239	225	221
28. <i>Netto</i> mannlott pr. uke for sesong. ³) -	155	182	194	183	175

¹) Fra farkosten første gang dro til feltet til den kom heim fra feltet siste gang.

²) Fra lottmannskapet kom ombord til det avmønstrert.

³) Etter fratrekk av utgifter til fellesproviant.

Tabell 2, forts.

	Kombinert garnfiske				Alle garnfarkoster under ett
	I Under 45,0 fot	II 45,0 til 54,9 fot	III 55,0 fot og over	Alle	
<i>Prosenttall:</i>	%	%	%	%	%
29. Brutto fangst	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
30. Fellesutgifter	4,6	6,1	6,4	6,0	4,8
31. Delingsfangst	95,4	93,9	93,6	94,0	95,2
32. Til farkosten	19,1	20,2	22,4	20,9	24,1
33. Til redskapene	32,4	29,4	27,2	28,8	26,9
34. Til mannskapet	43,9	44,3	44,0	44,3	44,2
35. Brensel- og smøre- olje m. v.	4,0	4,3	4,3	4,3	4,3
36. Redskapsutgifter ...	16,5	22,7	18,0	20,3	20,7
37. Disse utgifter til- sammen (35+36)	20,5	27,0	22,3	24,6	25,0

Mannslottene er i post 27 regnet ut pr. uke som fisketuren varte, og i post 28 er *netto mannslott* regnet ut pr. uke for hele sesongen. Det er denne siste som har størst interesse av de to oppførte ukelotter, men en tok i tabellene med også den første, fordi det er denne ukelott som er mest sammenliknbar med de utregnede ukelotter for tidligere år. — Til slutt i tabell 1 og 2 er enkelte hovedposter i regnskapstabellene regnet ut i prosent av bruttofangansten.

Som kjent foregår *settegarnfisket* hovedsakelig i vårsildperioden. Enkelte av de større settegarnfarkostene i undersøkelsen drev imidlertid som hjelpere («boms») i storsildperioden, og hadde derfor forholdsvis store »andre inntekter« i tiden utenom selve settegarnfisket. I fotnote 5—8 er mannslottene og ukelottene beregnet når en holder settegarnfarkostenes hjelpevirksomhet i storsildperioden utenfor undersøkelsen.

Siste kolonne i tabell 2 viser gjennomsnittresultatene for alle garnfarkoster under ett, beregnet som et uveiet

gjennomsnitt på grunnlag av det totalmateriale som foreligger. Nøyaktige tall over totaldeltakelsen i vintersildfisket 1950 fordelt på gruppene drivgarn, settegarn og kombinert foreligger ennå ikke, men settegarnfarkostene var antakelig relativt sterkere representert i vintersildflåten enn i undersøkelsesmaterialet. Settegarnfarkostene har derfor antakelig for liten innvirkning på gjennomsnittstallene for alle garnfarkoster under ett. Da settegarnfarkostene utgjorde den farkostgruppe som hadde de laveste inntekter og lotter i 1950, viser tabellens gjennomsnittstall for alle garnfarkoster under ett formodentlig et noe for gunstig resultat i forhold til hele garnflåten.

I tabell 3 gjengis regnskapsresultatene for *snurperne*. Etter en kort karakteristikk av farkostene (post 1—6), vises selve oppgjøret i post 7—17. Oppstillingen av oppgjøret i tabellen er så likt oppstillingen for garnfarkostene at en ikke skal komme nærmere inn på oppgjøret her. En vil bare bemerke at oppgjørsmåtene er meget mer ensartet for snurperne enn for garnfarkostene, slik at det for snurperne ikke har vært nødvendig å foreta omregninger i nevneverdig utstrekning.

For snurperne lar det seg vanskelig gjøre å skille ut en særskilt redskapspart fordi farkost og redskap tar part *sammen* i praktisk talt alle tilfeller. I tabellen er delingsfangsten av denne grunn kun delt i en rederipart (farkost og redskap) og i en mannskapspart.

I post 18—23 er rederiets spesielle sesongugifter oppført.

For første gang har en i 1950 tatt med en oppgave over de av rederiets *årskostnader* som kan henregnes til vintersildsesongen (post 24—31). På om lag 80 pst. av snurper-skjemaene var spørsmålene om disse kostnader besvart, og da materialet i år var så omfangsrikt, fant en å kunne nytte oppgavene for de 80 pst. som beregningsgrunnlag for hele materialet. Nå bør en være merksam på at rederiene til dels har oppgitt årskostnadene og vintersildsesongens andel av disse etter skjønn. Det er derfor ikke umulig at enkelte kostnader ikke er blitt oppgitt på skjemaene. En gjør også

Tabell 3.

Vintersildfisket 1950.
Regnskapsresultater.
Snurp.

	Damp- farkoster	Motor- farkoster	Damp- og motor udder ett
1. Antall farkoster i undersøkelse	10	103	113
2. Gj.snittlig lengde i fot.....	116	104	105
3. Gj.snittlig antall HK	225	259	256
4. Antall mann i alt	207	2 054	2 261
5. Antall mann pr. farkost	20,7	19,9	20,0
6. Herav lottakere pr. farkost ...	16,2	16,1	16,1
<i>Gjennomsnitt pr. farkost:</i>			
<i>Oppgjør:</i>			
7. Fangstmengde	13 122 hl	11 453	11 601
8. Fangstverdi	175 865 kr.	153 013	155 035
9. Andre inntekter	9 416	10 977	10 839
10. Inntekter i alt (bruttofangst) -	185 281	163 990	165 874
11. Fellesutgifter	12 636	12 200	12 240
Herav:			
a) Stuerthyre	3 544	2 787	2 854
b) Landslott	606	230	263
c) Telef., telegrammer m.v. -	120	137	135
d) Assuranse av fangst og proviant	208	282	275
e) Utb. til hjelpere (boms) -	8 086	8 489	8 455
f) Annet	72	275	258
12. Delingsfangst	172 645	151 790	153 634
Herav får:			
13. Farkosten og redskapene (rederiet)	117 497	102 042	103 408
14. Mannskapet i alt	55 148	49 748	50 226
15. Mannslott (14 : 6)	3 404	3 090	3 120
16. Utgifter til felles proviant pr. mann	298	289	290
17. Netto manslott	3 106	2 801	2 830
<i>Rederiets spesielle sesongutgifter:</i>			
18. Brenselolje, smøreolje, kull og annet til maskinen	16 679 kr.	7 845	8 626

Tabell 3, forts.

	Damp- farkoster	Motor- farkoster	Damp og motor under ett
19. Redskapstap og redskaps- skade ..	11 193	5 625	6 118
20. Annet vedlikeh. av redsk. -	3 970	4 490	4 444
21. Ekstralotter, hyrer, lønning -	28 829	21 904	22 460
22. Diverse ..	2 096	1 830	1 854
23. Disse utg. i alt (18—22) .. -	62 767	41 694	43 502
<i>Vintersildsesongens andel av vederiet årskostnader:</i>			
24. Vedlikehold av skrog og maskin	11 526	9 408	9 648
25. Dekks- og maskinrekvisita -	3 113	2 752	2 793
26. Renter av gjeld	938	1 917	1 807
27. Forsikring av farkost	3 234	4 540	4 393
28. Forsikring av redskap	399	939	879
29. Avskrevet på farkost	2 303	6 999	6 412
30. Diverse	4 083	2 324	2 524
31. Disse kostnader i alt, (24—30)	25 596	28 879	28 456
<i>Redskapsutstyret:</i>			
32. Verdi av redskaper med til- hørende utstyr da sesongen tok til	48 300	47 898	47 934
33. Verdi av notbåter og lett- båter	21 380	23 699	23 492
<i>Fiskets varighet:</i>			
34. <i>Fissheturens</i> varighet i døgn ¹⁾ ..	75	71	72
35. <i>Sesongens</i> varighet i døgn ²⁾ ...	90	82	83

¹⁾ Fra farkosten første gang dro til feltet til den kom heim fra feltet siste gang.

²⁾ Fra lottmannskapet kom ombord, til det avmønstrer.

Tabell 3, forts.

	Damp- farkoster	Motor- farkoster	Damp- og motor under ett
36. Nettolott pr. mann pr. uke under fisketuren ³⁾ .....kr.	289	275	276
37. Nettolott pr. mann pr. uke for sesongen ³⁾	243	239	239
<i>Prosenttall:</i>	%	%	%
38. Bruttofangst	100,0	100,0	100,0
39. Fellesutgifter	6,8	7,4	7,4
40. Delingsfangst	93,2	92,6	92,6
41. Til farkosten og redskapene (rederiet)	63,4	62,2	62,3
42. Til mannskapet	29,8	30,4	30,3
43. Olje og annet til maskinen ...	9,0	4,8	5,2
44. Redskapsutgifter	8,2	6,2	6,4
45. Hyrer m. v.	15,6	1,3	13,5
46. Diverse	1,1	1,1	1,1
47. Disse utgifter tils. (43—46) ...	33,9	25,4	26,2

³⁾ Etter fratrekk av utgifter til fellesproviant (16).

merksom på at i de tilfeller der oppgaveskjemaene bare inneholdt opplysning om årskostnadene *i alt*, uten fordeling på vintersildfisket, har Fiskeridirektoratet anslagsvis henregnet *en tredjedel*¹⁾ av årskostnadene til vintersildfisket.

¹⁾ En har anslagsvis regnet med 4 måneders vintersildsesong for farkosten. Dette anslag kan naturligvis diskuteres, og det er da også stor spredning i fordelingen for de farkoster der både årskostnadene i alt og vintersildsesongens andel av disse er oppgitt. Det er mange farkoster som bare deltar i to sesongfiskerier i løpet av året, og for disse ville det muligens vært like riktig å henregne halvparten av årskostnadene til vintersildsesongen.

Av de grunner som er nevnt blir tallene i post 24—31 ikke fullt så utsagnskraftige som de øvrige tall i tabellene.

Av redskapsutgifter er det i tabell 3 tatt med utgifter til erstatning for tap og skade, samt alminnelig vedlikehold. Vanlig avskrivning på snurpenoten (-nøtene) er derimot ikke med i tabellen, da en ikke har hatt gode nok holdepunkter i materialet. Dette bør en ha for øye ved lesing av tabellen. (Når det gjelder garnfarkostene — tabell 1 og 2 — kan en si at vanlig avskrivning på garnbruket er kommet med i tabellene, idet en kan regne at nyanskaffelsene av redskap før og under sesongen noenlunde tilsvarende tap og forringelse under fisket).

Nederst i tabell 3 har en gitt opplysning om redskapsutstyret og om fiskets varighet. I post 34 og 35 er netto mannslott regnet ut pr. uke.

Driftsresultatene.

For å lette sammenlikningene mellom farkostgruppene, og for å kunne sammenlikne med tidligere års driftsresultater, har en utarbeidet i alt 4 oversiktstabeller (tabell 4—7) som omfater en del hovedposter i regnskapstabellene.

Tabell 4 viser inntekter i alt (bruttofangst), fellesutgifter, og delingsfangstens fordeling på farkost, redskap og mannskap i 1949 og 1950. Det viser seg at driverne, de kombinerte garnfarkostene og snurperne stort sett hadde større inntekter i 1950 enn i 1949. Settegarnfarkostenes inntekter lå derimot vesentlig lavere i 1950 enn året før, noe som henger sammen med de dårlige fangstforhold i vårsildperioden i 1950, særlig for settegarnfisket. Settegarnfisket var for øvrig litt av en skuffelse også i 1949. Det kan ellers bemerkes at både 1948 og 1947 viste større bruttofangst enn 1950 i samtlige farkostgrupper.

En sammenlikning mellom farkostgruppene viser at garnfarkostenes bruttofangst og fellesutgifter øker sterkt med farkoststørrelsen.

Tabell 4. *Vintersildfiskeket 1949 og 1950. Bruttoinntekt, fellesutgifter og fordeling.*
Gjennomsnitt pr. farkost.

	1949					
	Bruttofangst	Fellesutgifter	Delingsfangst	Av delingsfangsten tilfalt		
				Farkost	Redskap	Mannsk.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Drivgarn:</i>						
Under 45,0 fot	5 178	387	4 791	1 399	996	2 396
45,0—54,9 fot	12 394	825	11 569	2 615	3 332	5 622
55,0 fot og over	34 306	1 085	33 221	7 774	9 734	15 713
Alle	26 401	962	25 439	5 953	7 352	12 134
<i>Settegarn:</i>						
Under 35,0 fot	7 693	170	7 523	964	2 962	3 597
35,0—39,9 fot	11 399	254	11 145	1 839	3 818	5 488
40,0—44,9 fot	13 213	646	12 567	1 935	4 574	6 058
45,0 fot og over	20 964	1 022	19 942	2 998	7 411	9 533
Alle	14 697	637	14 060	2 165	5 118	6 777
<i>Kombinert garnfiske:</i>						
Under 45,0 fot	22 535	1 629	20 906	3 930	6 293	10 683
45,0—54,9 fot	25 305	1 353	23 952	4 790	7 760	11 402
55,0 fot og over	39 941	2 104	37 837	11 351	9 459	17 022
Alle	28 447	1 653	26 794	5 546	8 226	13 027
<i>Alle garnfarkoster under ett</i>						
	21 889	960	20 929	3 851	6 990	10 088
<i>Smurpenot:</i>						
Dampfarkoster	132 657	7 170	125 487	85 660		
Motorfarkoster	134 708	8 634	126 074	85 492		
Damp og motor under ett	134 415	8 425	125 990	85 516		

Tabell 4, forts.

	1 9 5 0					
	Brutto- fangst	Felles- utgifter	Delings- fangst	Av delingsfangsten tilfalt		
				Farkost	Redskap	Mannsk.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Drivgarn:</i>						
Under 45,0 fot	8 019	432	7 587	1 897	1 965	3 725
45,0—54,9 fot	19 313	645	18 668	5 096	4 947	8 625
55,0 fot og over	36 430	1 393	35 037	10 651	8 829	15 557
Alle	29 923	1 130	28 793	8 574	7 322	12 897
<i>Settegarn:</i>						
Under 35,0 fot	3 644	275	3 369	437	1 250	1 682
35,0—39,9 fot	5 832	385	5 447	855	1 852	2 740
40,0—44,9 fot	11 557	523	11 034	1 960	3 535	5 539
45,0 fot og over	15 973	859	15 114	2 871	4 504	7 739
Alle	10 460	541	9 919	1 761	3 145	5 013
<i>Kombinert garnfiske:</i>						
Under 45,0 fot	20 550	943	19 607	3 921	6 666	9 020
45,0—54,9 fot	29 407	1 781	27 626	5 940	8 647	13 039
55,0 fot og over	38 316	2 450	35 866	8 572	10 437	16 857
Alle	30 940	1 871	29 069	6 479	8 926	13 664
21 <i>Alle garnfarkoster under ett .....</i>	23 987	1 157	22 830	5 782	6 452	10 596
<i>Smurpenot:</i>						
Dampfarkoster	185 281	12 636	172 645	117 497		55 148
Motorfarkoster	163 990	12 200	151 790	102 042		49 748
Damp og motor under ett	165 874	12 240	153 634	103 408		50 226

Som i 1949 hadde de kombinerte garnfarkostene høyere inntekter enn de andre garnfarkostene, noe som må ses på bakgrunn av de kombinertes lengre driftstid. Når det gjelder snurperne lå bruttofangsten høyere for dampfarkostene enn for motorfarkostene. Dette kan forklares med at dampsnurperne gjennomsnittlig er større farkoster enn motorsnurperne. For 1949 viser riktignok tabellen at motorsnurperne hadde noe høyere gjennomsnittsinntekter enn dampsnurperne, men undersøkelsesmaterialet var særlig spinkelt i 1949 for dampfarkostenes vedkommende.

I 1950 utgjorde mannskapets andel av delingsfangsten 46 pst. på alle garnfarkoster under ett, mot 48 pst. i 1949. I 1948 og 1947 var prosentatsen den samme som i 1950. På snurperne utgjorde mannskapsparten 33 pst. i 1950 mot 32 pst. i årene 1947—1949.

Tabell 5 viser manslottene i årene 1947—1950 for de ulike farkostgrupper. For *snurperne* gjelder tallene *netto manslott*, dvs. etter fratrekk av særutgifter til felles proviant. For *garnfarkostene* kom — som nevnt ovenfor — disse utgifter i 1950 med i regnskapstabellene for første gang siden 1941, men av omsyn til sammenlikningene med årene 1947—1949, har en i tabell 5 ikke trukket særutgiftene til fellesproviant fra i 1950-tallene. Det skulle likevel være forsvarlig å sammenlikne *mannslotten* for garnfarkostene med *netto manslott* for snurperne, da mannskapets særutgifter til fellesproviant ikke på langt nær utgjør så meget pr. mann på garnfarkostene som på snurperne.

Når en ser bort fra settegarnfarkostene og de minste kombinerte garnfarkostene, var manslottene i 1950 høyere enn i 1949 i alle farkostgrupper. Særlig sterk var økingen for de minste driverne og for snurperne. Men i forhold til årene 1948 og 1947 ligger lottene jamnt over lavere i 1950. Lottene for settegarnfiskerne var meget små i 1950, mindre enn i noe annet undersøkelsesår etter krigen.

En sammenlikning for 1950 mellom de ulike farkostgrupper viser betraktelig større lotter på snurperne enn på garnfarkostene. Imidlertid har snurperne lengre driftstid enn

garnfarkostene. Av garnfarkostene gjorde som ventet de kombinerte det best, lottene på disse farkostene lå godt over lottene på driverne, som ellers viste nest best resultat. Tabellen viser dessuten at farkoststørrelsen har temmelig mye å si for lottenes størrelse.

Da redskapsutgiftene er den viktigste utgiftspost for *garnfiskerne*, har en i tabell 6 sammenliknet redskapsparten med de samlede redskapsutgifter. Som nevnt tidligere i denne melding, omfatter redskapsutgiftene for garnfarkostene nyanskaffelser og vedlikehold av redskaper og redskapsutstyr før og under fisket. Redskapsutgiftene i tabell 6 omfatter også noen redskapsutgifter som dekkes som *fellesutgifter*, men disse er relativt sett av så liten betydning at tabellen gir et godt bilde av hvor stor del av redskapsparten som nyttes til redskapsutgifter. Redskapsutgiftene var ifølge tabellen stort sett større i 1950 enn i årene 1947—1950, og, bortsett fra driverne i de to minste størrelsesgrupper, ble det mindre igjen av redskapsparten når redskapsutgiftene var dekket i 1950 enn i de tre foregående årene.

Den siste tabellen — tabell 7 — gir en sammenlikning mellom rederiets part av delingsfangsten på den ene side, og på den annen side rederiets spesielle sesongutgifter, samt — for 1950 — sesongens andel av rederiets årskostnader. Vanlig forringelse av not (nøter) er som nevnt ovenfor ikke tatt med blant årskostnadene.

Av tabell 7 framgår det at dampfarkostenes større rederipart i forhold til motorfarkostenes i 1950, oppveies av langt større sesongutgifter for dampfarkostene enn for motorfarkostene. Det er særlig utgiftene til drivstoff som ligger vesentlig høyere for dampsnurperne. Sesongens andel av rederiets årskostnader ligger på den annen side noe høyere for motorsnurperne enn for dampsnurperne, noe som henger sammen med at motorfarkostene stort sett er nyere farkoster med større rente- og avskrivningskostnader.

Det ble nevnt i begynnelsen av denne melding at fiskernes oppslutning om undersøkelsen i 1950 var større enn

Tabell 5. *Mannslott¹⁾ 1947—1950.*
Gjennomsnitt pr. farkost.

	1947	1948	1949	1950
	kr.	kr.	kr.	kr.
<i>Drivgarn:</i>				
Under 45,0 fot	1 643	1 470	399	677
45,0—54,9 fot	1 731	1 625	721	1 135
55,0 fot og over	1 912	2 192	1 603	1 620
Alle	1 841	1 972	1 344	1 466
<i>Settegarn:</i>				
Under 35,0 fot	477	1 551	799	391
35,0—39,9 fot	1 028	2 043	1 098	548
40,0—44,9 fot	1 230	2 477	1 101	989
45,0 fot og over	1 414	2 334	1 565	1 191
Alle	1 155	2 238	1 232	911
<i>Kombinert garnfiske:</i>				
Under 45,0 fot	1 853	2 704	1 751	1 555
45,0—54,9 fot	2 454	3 218	1 754	1 890
55,0 fot og over	2 561	3 563	1 935	2 081
Alle	2 298	3 205	1 847	1 925
<i>Alle garnfarkoster under ett</i>	1 759	2 347	1 407	1 452
<i>Snurpernot:</i>				
Dampfarkoster	4 159	4 706	2 209	3 106
Motorfarkoster	3 190	3 560	2 295	2 801
Damp- og motor under ett	3 675	3 987	2 286	2 830

¹⁾ For snurperne: *netto mannslott*, dvs. etter fratrekk av utgifter til felles proviant.

noensinne, og vesentlig større enn i de foregående etterkrigsår. Denne store oppslutning muliggjorde som før nevnt en viss utvidelse av tabellene, samtidig som driftsresultatene fikk større pålitelighet. Det er å ønske at deltakelsen blir like stor i kommende år, og helst enda større, slik at tabellene kan beholde sin utvidete form uten at det går ut over tallenes utsagnskraft.

Tabell 6.

Garnfarkoster. Redskapspart og redskapsutgifter 1947—1950.

Gjennomsnitt pr. farkost.

	1947		1948		1949		1950	
	Redskapspart	Redskapsutgifter	Redskapspart	Redskapsutgifter	Redskapspart	Redskapsutgifter	Redskapspart	Redskapsutgifter
<i>Drivgarn:</i>	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Under 45,0 fot	7 088	2 323	7 059	1 686	996	1 612	1 965	1 823
45,0—54,9 fot	9 316	4 000	10 019	2 994	3 332	3 256	4 947	3 005
55,0 fot og over	11 522	5 370	13 033	4 513	9 734	5 891	8 829	6 952
Alle	10 403	4 620	11 111	3 609	7 352	4 875	7 322	5 590
<i>Settegarn:</i>								
Under 45,0 fot	1 824	674	5 281	945	2 962	1 595	1 250	1 265
35,0—39,9 fot	3 798	1 500	6 552	2 136	3 818	1 948	1 852	1 766
40,0—44,9 fot	4 719	2 100	10 443	2 660	4 574	2 668	3 535	2 631
45,0 fot og over	5 971	2 570	11 136	3 039	7 411	2 980	4 504	3 184
Alle	4 441	1 900	8 623	2 338	5 118	2 535	3 145	2 645
<i>Kombinert garnfiske:</i>								
Under 45,0 fot	8 529	3 055	11 721	3 353	6 293	3 905	6 666	3 391
45,0—54,9 fot	12 042	4 945	17 535	5 300	7 760	5 783	8 647	6 665
55,0 fot og over	12 904	5 125	21 889	4 912	9 459	5 221	10 437	6 882
Alle	11 195	4 420	17 092	4 670	8 226	5 001	8 926	6 271
<i>Alle garnfarkoster under ett</i>	8 317	3 510	11 703	3 380	6 990	3 918	6 452	4 975

Snurpere. Farkostens og redskapenes (rederiets) inntekter og spesielle sesongutgifter samt sesongens andel av årskostnadene 1947—1950.

Tabell 7. Gjennomsnitt pr. farkost.

	Rederiets part av delingsfangsten	Spesielle sesongutgifter					Se- songens andel av rederiets årskostnader ¹⁾
		Drivstoff ¹⁾	Redskapsutgifter ²⁾	Ekstralotter, hyrer, lønninger	Diverse	Disse utgifter i alt	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1947:							
Dampfarkoster	148 026	14 377	13 594	34 352	546	62 869	
Motorfarkoster	112 945	4 462	8 392	26 593	1 531	40 978	
Damp og motor under ett	130 486	9 420	10 992	30 473	1 038	51 923	
1948:							
Dampfarkoster	167 439	16 656	15 444	40 716	2 196	75 012	
Motorfarkoster	123 837	6 134	9 903	26 442	1 285	43 764	
Damp og motor under ett	140 607	10 181	12 034	31 932	1 635	55 782	
1949:							
Dampfarkoster	85 660	15 808	22 191	21 972	1 740	61 711	
Motorfarkoster	85 492	6 685	11 471	18 947	1 480	38 583	
Damp og motor under ett	85 516	7 988	13 059	19 395	1 519	41 961	
1950:							
Dampfarkoster	117 497	16 679	15 163	28 829	2 096	62 767	25 596
Motorfarkoster	102 042	7 845	10 115	21 904	1 830	41 694	28 879
Damp og motor under ett	103 408	8 626	10 562	22 460	1 854	43 502	28 456

¹⁾ Brenselolje, smøreolje, kull og annet til maskinen. ²⁾ Tap, skade og vedlikehold. ³⁾ Avskrivning på not (nøtene) ikke medregnet.